

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. b)

**Limba și literatura maghiară maternă
Clasa a XII-a**

Simulare

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Áprily Lajos: Március

*A nap tüze, látod,
a fűrge diákokot
a hegyre kicsalta: a csúcsra kiállt.
Csengve, nevetve
kibugyan a kedve
s egy ősz evoét a fénybe kiált.*

*Régi, kiszáradt
tó vize árad,
néma kutakban a víz kibuzog.
Zeng a picinyke
szénfejű cinke
víg dithyrambusa: dactilusok.*

*Selymit a barka
már kitakarta,
sárga virágját bontja a som.
Fut, fut az áram
a déli sugárban
s hőkken a hó a hideg havason.*

*Barna patakja
napra kacagva
a lomha Marosba csengve siet.
Zeng a csatorna,
zeng a hegy orma,
s zeng – ugye zeng, ugye zeng a szived?*

(1923)

evoé: ujjongó kiáltás

dithyrambus: Dionüszosz, ógörög isten tiszteletére énekelt dal, eksztatikus állapotban előadott, közösségi érvényű költemény

- Milyen olvasói elvárások fogalmazódnak meg a költemény címéből kiindulva? Milyen összefüggéseket fedez fel elvárásai és a vers szövege között? 5 pont
- Milyen műfaji jellemzőkre ismer rá a versben? Indokolja válaszát a szöveg alapján! 5 pont
- Melyek a képalkotás, zeneiség sajátosságai a versben? 5 pont
- Milyen jelentéseket hordoz a költemény zárlatának beszédhelyzete, retorikai alakzata? 5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Az emberi lét minden területét átszövő hálózatokról beszélgetünk Barabási Albert Lászlóval, az amerikai Harvard Egyetem professzorával, az MTA külső tagjával, a Behálózva című nagysikerű könyv szerzőjével.

Ha hálózatokról esik szó, elsősorban a világháló, az internet jut eszünkbe. Hol kereshetünk, találhatunk hálózatokat?

– Szinte bárhová nézünk, hálózatokkal találkozunk. Az egyik legközelebbi hálózat az emberi társadalom. E hálózat csomópontjait, az embereket, az ismeretség köti össze egymással. Vajon hány lépésben érhetünk el e hálózat egyik tetszés szerinti pontjától a másikig? Egy ismerősünk ismerőségéhez mindössze egyetlen láncszem vezet bennünket. A tibeti fennsíkon élő nomád pásztorhoz kicsit nehezebb eljutnunk. A számítások szerint hat lépésben bármely két ember között ismertségi kapcsolat teremthető. Karinthy Frigyes az 1929-ben megjelent Láncszemek című novellájában – az ismerősöm ismerőse játékban – ötben jelölte meg a szükséges közvetítők számát, intuitív alapon. Karinthy felismerte, hogy a világ nagyságát (kicsinységét) nem csupán kilométerekkel jellemezhetjük. Napjainkban, amikor az információ lényegében fénysebességgel terjed, az ilyen új mértékek – például „hány lépésben érhető el...” – komoly jelentőségre tettek szert.

Az emberi kapcsolatok rendszerén túl sok más hálózatot ismerünk. Ezekben hány lépés kell ahhoz, hogy két távoli pontot összekössünk?

– Egy embernek legalább kétszáz, legfeljebb ötezer olyan ismerőse van, akinek a nevét is tudja.

Két ember között – említettem – legfeljebb hat lépésben kapcsolat teremthető. Szervezetünk molekuláinak egy része csak néhány kémiai kapcsolatot épít ki társaival, mások több száz kapcsolattal kötődnek a többi molekulához. Három lépés elegendő ahhoz, hogy bármelyik két molekula kapcsolatba kerülhessen egymással. Ellenben a világháló tetszés szerinti két dokumentumát csak tizenkilenc lépésben tudjuk biztosan összekapcsolni. A lépések száma a hálózat szerkezetére jellemző, s egyáltalán nem biztos, hogy a lépésszám nő, ha a hálózat elemeinek a száma növekszik. (<http://www.origo.hu/itthon/20051006halo.html>, részlet)

- | | |
|---|---------|
| a. Mi Karinthy Frigyes nagy felfedezése a szöveg szerint? | 5 pont |
| b. Értelmezze Barabási Albert László művének címét! | 5 pont |
| c. Mi a szöveg kommunikációs funkciója? Indokolja választát! | 5 pont |
| d. Érveljen 10-15 mondatban a kapcsolati hálók szükségességéről! | 10 pont |
| Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás. | 5 pont |

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A szerelem változatai az epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (**Kármán József: Fanni hagyományai, Jókai Mór: Az arany ember, Mikszáth Kálmán: A bágyi csoda, Móricz Zsigmond: Sárarany vagy más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- | | |
|--|--------|
| a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai | 5 pont |
| b. a szerelem megjelenítése a választott műben | 5 pont |
| c. a jellemábrázolás sajátosságai | 5 pont |
| d. értékrendek ütközése | 5 pont |

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.